

آنان که خاک را به نظر کیمیا کنند

در زمینه خدمات و مراقبت‌های دارویی اما یک رشته درخشش چشمگیری دارد: «داروسازی بالینی» رشته‌ای که با همت چند تن (کمتر از انگشتان یک دست) از پیشکسوتان این رشته ظرف کمتر از ۲ دهه به چنان گستره‌ای دست یازیده که در تمامی دانشکده‌های داروسازی کشور، دانش‌آموختگان جوان و با انگیزه خود را مستقر گردانیده و با یک همدلی چشمگیر در تلاش است تا نظام آموزشی داروسازی عمومی را از «دارو محوری» به نگرش نوین جهانی یعنی «بیمار محوری» تغییر دهد و «مراقبت‌های دارویی» را در بیمارستان‌های کشور - برای خدمت مناسب‌تر به بیماران - فراگیر سازد.

داروسازان بالینی همدلی خوشایندی با هم دارند. دیده‌ام که در همایش‌هایشان همکاران

بر شمار دانشکده‌های داروسازی کشور افزوده شده و میزان پذیرش دانشجویان داروسازی بالا رفته است. بسیاری از دانشکده‌های داروسازی قدیمی‌تر به تاسیس رشته‌های تخصصی داروسازی همت گماشته‌اند. داروسازان علاوه بر تولید داروهای با فن‌آوری‌های برتر مثل زیست‌فن‌آوری (که گام سترگی در ورود به عرصه‌های امروزین تولید دارو است)، به اشکال نوینی از فرمولاسیون‌های دارویی رسیده‌اند. تولید مواد اولیه دارویی در کشور نیز دستاورد دیگر کوشندگان عرصه دانشگاه و تولید است.

این‌که بالاترین مرتبه در انتشار مقالات پژوهشی کشور در عرصه علوم پزشکی به سه داروساز دانشگاهی اختصاص یافته، افتخار کمی نیست.

سر ذوق می‌آورند که «همه جان چشم می‌شوند و گوش» تا نه کلامی را نشنیده بگذارند و نه نوشته‌ای از اسلایدی را ندیده.

همایش‌های دوستان داروساز بالینی واجد این ویژگی است. با استقبال کثیری از داروسازان روبه‌رو می‌شود که می‌دانند «ناگفته‌های زیادی» خواهند شنید از زبان سخنورانی که خوب سخن گفتن را با سخن خوب گفتن درهم آمیخته‌اند اساتیدشان که جای خود دارد، جوانترهایشان هم پختگی قابل‌تحسینی را از خود نشان می‌دهند. اسلایدهایشان بسیار حرفه‌ای و دیدنی و حرف‌های نشسته در قاب اسلاید یا جاری شده از زبانشان سخت شنیدنی است.

دو دهه قبل که اساتید انگشت‌شمارشان برای به رسمیت شناخته شدن با ضوابط بی‌انطاف اداری و در مواردی با کم‌عنایتی همکاران دانشگاهی (در بخش‌های بالینی) می‌جنگیدند و حتی در همان شرایط دلسردکننده لحظه‌ای از ترویج قابلیت‌های رشته‌شان (که در واقع توانایی‌های پنهان و سرکوب شده داروسازان در عرصه‌های بالینی و بیمارستانی بود) دست نمی‌کشیدند، شاید این روزها را در نظر مجسم می‌کردند که فارغ از آن تنگ‌نظری‌ها چقدر می‌شود به عنوان داروساز عرصه خدمت را گسترش داد. تلاش چند ساله آنان اینک آموزش داروخانه‌ای را - چه در داروخانه‌های شهری و چه در بیمارستانی - دگرگون کرده، جغرافیای حضورشان گسترش یافته و پرورش یافتگان مکتب‌شان نه تنها در تمامی دانشکده‌های داروسازی که در اکثر بیمارستان‌های آموزشی و نیز بسیاری از بخش‌های بیمارستانی با سرفرازی مستقر شده و با اقبال پزشکان همکار

شهرستانی‌شان را از قلم نمی‌اندازند. آنان را همچون همکار هم اطاق خود مشارکت می‌دهند و اصولاً روحیه و رویکردشان به کار تیمی مثال‌زدنی است. مشارکت بیش از ۲۰ تن از این دوستان برای تدوین ۱۱ مقاله مندرج در شماره ۲۶۴ رازی خبر از این روحیه شایسته تحسین می‌دهد، روحیه‌ای که آن شماره رازی را خواندنی و استناد کردنی نمود. در سومین همایش داروسازان بالینی تجلی این با هم بودنشان را بیشتر به چشم دیدم و دیدم که چه خوب، با متانت، بی‌خودنمایی با عمق علمی کافی چه «نوبرانه‌هایی» برای همکاران داروساز حاضر در سالن همایش‌های رازی عرضه می‌نمودند و آنان با چه اشتیاق وصف‌ناپذیری حرف‌ها و مطالب ایشان را با گوش جان می‌شنیدند.

همه‌ساله در کشورمان سمینارها و همایش‌های علمی متعددی برگزار می‌شود که جملگی با یک پسوند در عنوان گردهمایی به جلب مخاطب و شرکت‌کننده‌های بیشتر می‌پردازند. جمله جذاب برای مخاطبان: «دارای امتیاز بازآموزی» است. الزام به کسب ۱۲۵ امتیاز مقرر در قانون بازآموزی و آگاهی برگزارکنندگان همایش از این الزام آن‌ها را روانه کسب مجوز درج آن پسوند، از دفتر بازآموزی می‌کند. مخاطبان هم با رویت این جمله می‌شتابند تا مبلغ ثبت نام را - که گاه اثرات تورم هم بر آن به چشم می‌آید - بپردازند.

اجبار و الزام به شرکت، حضور در سالن‌های نیمه تاریک، عدم جذابیت گفتار بعضی از سخنران‌ها یا موضوع سخنرانی زمینه را برای چرت نیمروزی مساعد می‌کند اما پاره‌ای مضامین و شماری از سخنران‌ها، چنان شرکت‌کنندگان را

نشست تلاش کرده بودند. بارها و بارها می‌شود آن مطالب و اسلایدهایش را مرور کرد. یک الگوی موفق برای ارایه مطالب عرضه شده در یک بازآموزی واقعاً برای بازآموزی، چون می‌شود بارها و بارها برحسب ضرورت هر یک از آن‌ها را دید و مرور کرد. گرداندن مراکز DPIC و انتشار عناوین گسترده‌ای از کتاب‌های آموزشی از دیگر برکات حضور این همکاران است. واقعاً «مریزاد دستانشان» و خسته نباشند اساتیدشان.

دکتر فرشاد روشن ضمیر

روبه‌رو گردیده‌اند. دوش به دوش آنان به ویزیت بیماران می‌پردازند و بر شایستگی‌های غیرقابل کتمان‌شان همکاران پزشک مهر تایید می‌زنند. قامت داروسازان به برکت این تلاش جمعی موفقیت‌آمیز تا ارتفاع قابلیت پزشکان - در وجه بالینی - ارتقاء یافته است.

مجموعه‌ای (لوح فشرده‌ای) از دومین همایش دوستان داروساز بالینی مدتی قبل همراه با نشریه رازی به دستم رسید. شمردم حدود ۱۰۰ نفر برای عرضه قابل تحسین مجموعه‌ای از مطالب آن

